

Обґрунтування про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку»

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), на засіданні НКРЕКП, яке відбулося 25 липня 2023 року у формі відкритого слухання, схвалила проєкт рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку» (далі – Проєкт постанови).

Проєктом постанови передбачається внесення змін до Правил ринку в частині запровадження механізму забезпечення фінансової гарантії у вигляді грошової гарантії на рахунках умовного зберігання (ескроу) та визначення стану системи ОЕС України з урахуванням обсягу примусового зменшення навантаження на виконання команд диспетчера у разі виникнення аварійних ситуацій в ОЕС України.

Разом з цим, Проєкт постанови згідно зі статтею 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», має ознаки регуляторного акта та з метою одержання зауважень та пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб, був оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyetsya-proyekt-postanovi-shcho-maye-oznaki-regulyatornogo-akta-zmini-do-pravil-rinky>.

Відповідно до положень Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 13 жовтня 2023 року відбулось відкрите обговорення отриманих Регулятором від заінтересованих сторін зауважень та пропозицій до Проєкту постанови, за результатами якого було доопрацьовано Проєкт постанови та складено протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених пропозицій та їх обґрунтуванням, який оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyutsya-rezultati-vidkritogo-obgovorennya-proyektu-postanovi-zminy-do-pravyl-rynku>.

Водночас, згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» проєкти правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України.

Проект постанови погоджений листом Антимонопольного комітету України від 31.10.2023 № 128-06/01-318-НПА.

Разом з цим, НЕК «УКРЕНЕРГО» листами від 18.10.2023 № 01/53364 та від 17.11.2023 № 01/62288 зазначає про можливість впровадження змін, передбачених Проектом постанови, у частині впровадження рахунків ескроу – з липня 2024 року, у частині визначення стану енергосистеми – не раніше грудня 2024 року.

Ураховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує до прийняття проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку».

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Змін
до Правил ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Зміни), що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, крім пункту 2 Змін, який набирає чинності з 01 грудня 2024 року, та пункту 1, підпунктів 1 – 3, 5 та 6 пункту 3, пункту 4 Змін, які набирають чинності з 01 липня 2024 року, але не раніше набрання чинності пунктом 3 Змін до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 10 жовтня 2023 року № 1882.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

Зміни до Правил ринку

1. Пункт 1.1.2 глави 1.1 розділу I після абзацу тридцять восьмого доповнити новим абзацом тридцять дев'ятим такого змісту:

«рахунок ескроу ФГ – рахунок умовного зберігання, відкритий учасником ринку для забезпечення фінансової гарантії за договором про врегулювання небалансів, відповідно до цих Правил;».

У зв'язку з цим абзаци тридцять дев'ятий – п'ятдесятий вважати відповідно абзацами сороковим – п'ятдесят першим.

2. У розділі V:

1) у пункті 5.13.3 глави 5.13:

абзац третій викласти в такій редакції:

«якщо $\sum_{rtu \in t} (ABE_{z,rtu}^{up}) + \sum_{rtu \in t} (REC_{z,rtu}) > \sum_{rtu \in t} (ABE_{z,rtu}^{dn}),$ »;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«якщо $\sum_{rtu \in t} (ABE_{z,rtu}^{up}) + \sum_{rtu \in t} (REC_{z,rtu}) = \sum_{rtu \in t} (ABE_{z,rtu}^{dn}),$ »;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«якщо $\sum_{rtu \in t} (ABE_{z,rtu}^{dn}) > \sum_{rtu \in t} (ABE_{z,rtu}^{up}) + \sum_{rtu \in t} (REC_{z,rtu}),$ »;

після абзацу дванадцятого доповнити новим абзацом тринадцятим такого змісту:

«де $REC_{z,rtu}$ – обсяг примусового зменшення відбору електричної енергії на виконання оперативної команди або розпорядження (включаючи обсяги, відключені спеціальною автоматикою відключення навантаження) в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год;».

У зв'язку з цим абзаци тринадцятий – вісімнадцятий вважати відповідно абзацами чотирнадцятим – дев'ятнадцятим;

2) у главі 5.14:

у пункті 5.14.5:

в абзаці першому підпункту 1 знаки та букви « $(\sum_{e \in E} SBE_{e,z,t}^{up} > \sum_{e \in E} SBE_{e,z,t}^{dn})$ » виключити;

в абзаці першому підпункту 2 знаки та букви « $(\sum_{e \in E} SBE_{e,z,t}^{dn} > \sum_{e \in E} SBE_{e,z,t}^{up})$ » виключити.

3. У главі 6.1 розділу VI:

1) в абзаці другому пункту 6.1.3 слова та аббревіатуру «на поточний рахунок ОСП» виключити;

2) у пункті 6.1.8 слова та аббревіатуру «з поточного рахунку ОСП» виключити;

3) у пункті 6.1.9:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

«1) надання грошової гарантії за договором про врегулювання небалансів на поточний рахунок ОСП та/або на рахунок ескроу ФГ;»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Оформлення фінансової гарантії, шляхом надання СВБ грошової гарантії на поточний рахунок ОСП, здійснюється ОСП безоплатно.»;

4) у пункті 6.1.16 після слова «учасником» доповнити словом «ринку», а слова «письмового запиту учасника ринку» замінити словами та аббревіатурою «учасником ринку письмового запиту до АР»;

5) пункт 6.1.19 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«Повернення грошової гарантії здійснюється АР шляхом перерахунку коштів з поточного рахунку ОСП на рахунок СВБ або шляхом надання уповноваженому банку платіжної інструкції на перерахування відповідної суми коштів з рахунку ескроу ФГ на поточний рахунок СВБ.

Повернення фінансової гарантії банку здійснюється АР шляхом подання фінансовій установі письмового повідомлення про повне або часткове звільнення такої фінансової установи від обов'язків за фінансовою гарантією.»;

б) пункт 6.1.22 викласти в такій редакції:

«6.1.22. У разі набуття учасником ринку статусу «Переддефолтний» ОСП зобов'язаний здійснити зарахування коштів СВБ, що зберігаються на поточному рахунку ОСП (на підставі угоди), та/або надати уповноваженому банку платіжну інструкцію на перерахування з рахунку ескроу ФГ на поточний рахунок ОСП відповідної суми коштів у рахунок оплати простроченої заборгованості, що виникла внаслідок порушення СВБ зобов'язань, і повідомити про це відповідну СВБ.

ОСП, для погашення простроченої заборгованості СВБ використовує фінансові гарантії у такій послідовності:

1) фінансова гарантія СВБ, забезпечена шляхом надання СВБ грошової гарантії на поточний рахунок ОСП;

2) фінансова гарантія СВБ, забезпечена шляхом надання СВБ грошової гарантії на рахунок ескроу ФГ;

3) фінансова гарантія СВБ, забезпечена шляхом надання фінансової гарантії банку.

У випадку, коли інша СВБ несе відповідальність за баланс учасника ринку у складі її балансуєчої групи, учасник ринку може забезпечити можливість виконання зобов'язань СВБ перед ОСП за рахунок зобов'язань такого учасника за його договором про врегулювання небалансів електричної енергії, які можуть виникнути в такій СВБ в результаті її участі на балансуєчому ринку у відповідний торговий день d.».

4. Підпункт 2 пункту 3.3 додатка 1 викласти в такій редакції:

«2) здійснювати зарахування коштів СВБ, що зберігаються на поточному рахунку ОСП та/або надавати уповноваженому банку платіжні інструкції щодо перерахування грошових коштів з рахунку ескроу ФГ на поточний рахунок ОСП, та/або подавати вимоги платежу за наданою СВБ фінансовою гарантією у рахунок оплати простроченої заборгованості СВБ, що виникла внаслідок порушення СВБ своїх зобов'язань з оплати обсягів небалансів електричної енергії своєї балансуєчої групи;».

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ